

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/61/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423202136
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6423202136.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej, sudcu JUDr. Michala Tagaja (sudca spravodajca) a sudcu JUDr. Dušana Ďuriana, ako členov senátu, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX D., právne zast.: Lion Law Partners s.r.o., IČO: 36 862 461, so sídlom: Komenského 14A, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: KOMUNÁLNA POISŤOVŇA, a.s., Vienna Insurance Group, IČO: 31 595 545, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, právne zast.: Advokátska kancelária Miroslav Maďar s. r. o. , IČO: 36 868 299, so sídlom: Horná 26, 974 01 Banská Bystrica, o náhradu straty na zárobku s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 23C/57/2023-195 zo dňa 19. februára 2025, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % a to do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej tiež aj ako „okresný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 12.739,42 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne počítaný od 28.07.2022 do zaplataenia, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet IBAN: D. XXX XXX XXXX XXXX XXXX XXXX.“ (prvá výroková veta) a „Súd žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške.“ (druhá výroková veta). Z jeho odôvodnenia vyplýva, že :

1.1 žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplataenia od žalovaného sumy 12.739,42 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne počnúc dňom 28.07.2022 do zaplataenia; žalobu odôvodnil tým, že ako poškodený bol účastníkom dopravnej nehody dňa 16.08.2020, kedy pri nečakanom odbočovacom manévri vodiča motocykla A. E. došlo k zrážke ich motocyklov; on ako poškodený si uplatnil nárok z poistenia zodpovednosti sa škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla z poistnej zmluvy č.6805127225, C. s číslom škodovej udalosti 8014351297 voči žalovanému;

1.2 žalovaný mu plnil len čiastočne a nepriznal mu poistné plnenie v časti náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti od 16.08.2020 do 01.12.2021;

1.3 rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 1T/16/2022 bol A. E. uznaný za vinného, trestný súd v časti o náhrade škody s ostatkom (čo je predmetom sporu) odkázal žalobcu ako poškodeného na civilný proces;

1.4 žalobca v žalobe poukázal na skutočnosť, že jeho liečba bola v priamej príčinnej súvislosti (bola dôsledkom) dopravnej nehody; z objektívnych príčin (okrem iného zlomená ruka) nemohol žalobca vykonávať podnikateľskú činnosť- kovoobrábanie; pokiaľ by nedošlo k dopravnej nehode, tak by žalobca

naďalej pokračoval v podnikateľskej činnosti a niet žiadnych pochyb o tom, že jeho príjmy by boli v inej (vyššej) výške; výšku žalovanej sumy odôvodnil nasledovne: „Základom výpočtu nároku na náhradu za stratu zárobku bol priemerný príjem, ktorý poškodený dosahoval pred vznikom škody. Podľa daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2020 predstavoval rozdiel medzi príjmami a výdavkami poškodeného za rok 2020 sumu 7.653,44 Eur. Celkovo bol poškodený v roku 2020 schopný práce od 01.01.2020 do 15.08.2020, t.j. spolu 228 dní. Jeho priemerný denný zisk tak predstavoval sumu 33,56 Eur. Poškodený bol práceneschopný od 16.08.2020 do 30.11.2021, t.j. spolu 472 dní (138 dní v roku 2020 a 334 dní v roku 2021). Vychádzajúc zo sumy, ktorú by poškodený za bežných okolností zo svojej činnosti získal tak ušlý zárobok poškodeného predstavuje sumu 15.840,32 Eur (33,56 Eur x 472 dní). Počas trvania PN, konkrétne v období od 14.10.2020 do 14.09.2021, bola poškodenému Sociálnou poisťovňou vyplácaná nemocenská dávka, a to v celkovej výške 3.100,90 Eur. Rozdiel medzi priemerným zárobkom poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody, a náhradou, ktorá bola poškodenému vyplatená v dôsledku úrazu, tak predstavuje sumu 12.739,42 Eur (15.840,32 Eur - 3.100,90 Eur), ktorú si žalobca uplatňuje ako náhradu škody z titulu náhrady straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti“.

1.5 Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť; poprel, že by žalobca pripojenými dôkazmi k žalobe preukázal svoje tvrdenia o dôvodnosti nároku, žalobu považuje za nedôvodnú a nepreskúmateľnú; žalobca k žalobe nepripojil žiadny relevantný dôkaz, na základe ktorého by bolo možné považovať nárok za preukázaný čo do základu ani čo do uplatňovanej výšky. Poprel, že by výpočet náhrady škody bol korektný. Čistý príjem žalobcu, ktorý dosiahol v kalendárnom roku 2019 predstavoval sumu 7.798,33 Eur, keďže žalobca v zdaňovacom období, ktoré predchádzalo zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k poškodeniu zdravia žalobcu v dôsledku ktorého bol pracovne neschopný, dosiahol zisk v tejto výške, v kalendárnom roku 2020 predstavoval sumu 8.820,34 Eur, keďže žalobca v tomto zdaňovacom období, ktoré nasledovalo po zdaňovacom období, v ktorom došlo k poškodeniu zdravia žalobcu, v dôsledku ktorého bol pracovne neschopný, dosiahol zisk vo výške 7.653,33 Eur a Sociálna poisťovňa žalobcovi za obdobie jeho pracovnej neschopnosti v roku 2020 (od 16.08.2020 do 31.12.2020) vyplatila dávky vo výške 1.166,90 Eur, v kalendárnom roku 2021 predstavoval sumu 11.187,86 Eur, keďže žalobca v tomto zdaňovacom období, ktoré nasledovalo po zdaňovacom období, v ktorom došlo k poškodeniu zdravia žalobcu, v dôsledku ktorého bol pracovne neschopný, dosiahol zisk vo výške 9.253,86 Eur a Sociálna poisťovňa žalobcovi za obdobie jeho pracovnej neschopnosti v roku 2021 (od 01.01.2021 do 30.11.2021) mu vyplatila dávky vo výške 1.934,00 Eur. Žalovaný bol toho názoru, že stratou na zárobku sa rozumie rozdiel medzi čistým príjmom dosiahnutým žalobcom po poškodení zdravia a čistým príjmom dosahovaným pred poškodením zdravia. Pokiaľ teda žalobca v roku 2020 dosiahol čistý príjem 8.820,34 Eur a v roku 2019 dosiahol čistý príjem 7.798,33 Eur, rozdiel medzi týmito príjmami predstavuje (+) 1.022,01 Eur a v roku 2021 dosiahol čistý príjem 11.187,86 Eur a v roku 2019 dosiahol čistý príjem 7.798,33 Eur, pričom rozdiel medzi týmito príjmami predstavuje (+) 3.389,53 Eur, tak žalobcovi nevznikla žiadna škoda a tým ani nárok na jej náhradu reprezentovaný poisťným plnením.

1.6 Žalobca považoval obranu žalovaného za účelovú a špekulatívnu, snažiac sa za každých okolností odoprieť/oddialiť jemu nevyhovujúce plnenie inak dôvodného nároku; predložil súdu Potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti žalobcu. Svoj nárok považoval za riadne a včas uplatnený a preukázaný. Pokiaľ si žalovaný vysvetlil právnu úpravu tak, že strata na zárobku predstavuje rozdiel medzi čistými príjmami dosahovanými pred poškodením zdravia a čistými príjmami dosahovanými po poškodení zdravia, tak takúto interpretáciu považuje za účelovú, nesprávnu a nelogickú. Ustanovenie §446 Občianskeho zákonníka má na mysli obdobie, v ktorom žalobca nemohol dosahovať príjmy, ktoré by dosiahol, nebyť úrazu. Žalobca v období od 16.08.2020 do 30.11.2021 nevykonával žiadnu zárobkovú činnosť.

1.7 Žalovaný považoval za nespornú (vzhľadom na následné predloženie Potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti žalobcu) dobu trvania PN žalobcu. Pokiaľ by súd nepovažoval za postačujúcu (pre zamietnutie žaloby) doterajšiu argumentáciu žalovaného, z opatrnosti navrhol okresnému súdu za účelom zistenia straty na zárobku počas trvania práceneschopnosti žalobcu od 16.08.2020 do 30.11.2021 ustanovenie znalca, aby k spornej otázke vypracoval odborné vyjadrenie.

1.8 Žalobca v ďalšom podaní doplnil, že bezprostredne pred škodovou udalosťou podnikal na základe živnostenského oprávnenia v oblasti kovoobrábania (deň vzniku oprávnenia 01.03.2018); kovoobrábanie zahŕňa výrobu a opravu kovových (aj nekovových) polotovarov, dielov a jednotlivých výrobkov najmä sústružením, frézovaním, brúsením, hobľovaním, obrážaním, vŕtaním,... tieto činnosti sa vykonávajú manuálne a sú namáhavé aj pre fyzicky zdravú osobu; je nepochybné, že utrpené zranenia najmä vrchnej časti tela (zlomenina ľavého predlaktia s posunom a vyklbením laktovej kosti, otras mozgu II. stupňa, podvrtnutie krčného úseku chrbtice, pomliaždenie hrudníka a pomliaždenie pľúc...) mu znemožnili vykonávať podnikateľskú činnosť. K návrhu žalovaného na vypracovanie odborného

vyjadrenia uviedol, že v súvislosti so zraneniami žalobcu už bol vypracovaný znalecký posudok č. 2021/36 znalcom pre odbor zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia MUDr. Jánom Keherom zo dňa 18.12.2021; v znaleckom posudku (str. 19) sa uvádza, že žalobca počas trvania pracovnej neschopnosti trpel bolesťami ľavej hornej končatiny, mal potiaže pri uchopovaní predmetov, pri bežnej hygiene, pri obliekaní... Znalec ďalej konštatoval, že zranenia sú závažné (trvalé zníženie úchopu, obmedzenie pohybu a vykonávanie fyzicky náročnejších činností) a liečba bude doživotná. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že zdravotný stav žalobcu neumožňoval vykonávať manuálnu prácu, nakoľko mal ťažkosti už pri takých činnostiach ako je bežná hygiena či obliekanie. Aj z už predložených lekárskejších správ vyplýva, že žalobca sa na odporúčanie lekárov mal vyvarovať preťažovaniu a mal dodržiavať kludový režim. Žalobca mal za to, že návrh žalovaného na vypracovanie odborného vyjadrenia sa javí ako nedôvodný, neopodstatnený a nadbytočný.

1.9 Okresný súd na pojednávaní dňa 27.03.2024 vo veci rozhodol svojim prvým rozsudkom, voči ktorému strany sporu podali odvolanie a odvolací súd uznesením č.k. 11Co/79/2024-162 zo dňa 26.09.2024 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; vo veci vyslovil právny názor, ktorým je súd prvej inštancie viazaný.

1.10 Po rozhodnutí odvolacieho súdu žalovaný doplnil, že za veľmi nepravdepodobné považuje to, že by žalobca ako živnostník v zdaňovacích obdobiach za roky 2020 a 2021, kedy bol dlhodobo práceneschopný, mohol objektívne dosiahnuť vyššie príjmy ako v zdaňovacom období roka 2019, v ktorom období práceneschopný nebol; zároveň vzniesol námietku premlčania časti nároku žalobcu za obdobie od 16.08.2020 do 31.12.2020, keďže sa žalobca o škode spočívajúcej na strate na zárobku za zdaňovacie obdobie roka 2020 dozvedel vyplatením dávky zo Sociálnej poisťovne, ktorá mu bola vyplatená dňa 13.01.2021 - keďže žalobca podal žalobu dňa 07.08.2023, počnúc dňom 14.01.2021 je nárok v časti uplatňovanej za rok 2020 premlčaný.

1.11 Žalobca k výhradám žalovaného uviedol, že odvolací súd sa už námietkami žalovaného k výške príjmov pred úrazom a ich vplyvom na uplatnenie nároku zaoberal a posúdil ich ako nedôvodné, nelogické a právne irelevantné. U žalovaného nejde o nové tvrdenia. Tvrdenia žalovaného považuje za prejav neochoty poskytnúť pnenie žalobcovi. Nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že časť nároku žalobcu za rok 2020 je premlčaná. Poukázal na to, že nárok na náhradu straty na zárobku sa posudzuje ako jeden celok. Posledná dávka nemocenského bola žalobcovi vyplatená dňa 14.1.2021, PN bola ukončená dňa 30.11.2021, pričom nárok na súde bol uplatnený dňa 07.08.2023.

1.12 Okresný súd vo veci rozhodol svojim v poradí druhým rozsudkom na pojednávaní dňa 19.02.2025; vec právne posúdil v zmysle §100 ods.1; §106 ods.1; §446 a §517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „OZ“) v spojení s §3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.03.2013 (ďalej len ako „Nariadenie Vlády SR“) a podľa §4 ods.2; §11 ods.6,7,8 a §15 ods.1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti sa škodu spôsobenú motorovým vozidlom (ďalej len ako „Zákon o PZP“) a skonštatoval, že:

1.12.1 medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca (poškodený) bol dňa 16.08.2020 v čase okolo 14:00 hod. účastníkom dopravnej nehody, kedy vodič motocykla značky YAMAHA YZF-R125, evidenčné číslo C. A. E., nar. XX.XX.XXXX, na ceste I. triedy číslo 9, okres Žiar nad Hronom, v katastrálnom území obce F. G., v blízkosti autobusovej zastávky, mal s vyššie uvedeným motocyklom v úmysle odbočiť na autobusovú zastávku nachádzajúcu sa za protismernou časťou vozovky, prechádzať cez pravý jazdný pruh a súvislú stredovú čiaru, kde pri odbočovaní došlo v protismernej časti vozovky k zrážke zozadu jazdiacim motocyklom značky SUZUKI GSX-S1000, evidenčné číslo C. XXX H., ktorý viedol žalobca, pričom pri dopravnej nehode došlo k poškodeniu motocykla a k ublíženiu na zdraví žalobcu. Vinník dopravnej nehody jazdil po pravej krajnici a začal odbočovanie po oblúku doľava cez pravý jazdný pruh, čím svojou jazdou vošiel do koridoru pohybu motocykla žalobcu, ktorý na vzniknutý podnet reagoval vyhýbacím manévrom doľava a následným brzdením, avšak zrážke sa nedalo zabrániť a v protismernej časti vozovky asi 0,4 m od vodorovného dopravného značenia stredovej deliacej čiary došlo k vzájomnej zrážke motocyklov, čím spôsobil zranenia - zlomeninu ľavého predlaktia s posunom a vykĺbením laktbovej kosti, otras mozgu II. stupňa, podvrtnutie krčného úseku chrbtice, pomliaždenie hrudníka a pomliaždenie pľúc, ktoré si vyžiadali práceneschopnosť od 16.08.2020 do 1.12.2021 a od 16.12.2022 do 31.01.2023;

1.12.2 medzi stranami sporu nebolo sporné, že A. E. bol uznaný za vinného (z dôvodu vyššie popísanej udalosti) a bol odsúdený Okresným súdom Žiar nad Hronom sp.zn. 1T/16/2022, pričom škoda, ktorá je predmetom sporu, v rámci trestného konania vyporiadaná nebola. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca bol v dôsledku dopravnej nehody práceneschopný v období od 16.08.2020 do 30.11.2021 ako ani skutočnosť, že žalovaný za uvedené obdobie neplnil žalobcovi náhradu straty na zárobku;

1.12.3 medzi stranami sporu nebola sporná aktívna a ani pasívna vecná legitímácia;

1.12.4 medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca je SZČO v zmysle predloženého Výpisu zo živnostenského registra vedený Okresným úradom Piešťany, číslo živnostenského registra. 230-20163, deň vzniku oprávnenia 01.03.2018 s predmetom podnikania kovoobrábanie (v rozhodnom čase)

1.12.5 medzi stranami sporu bolo sporné, či žalobcovi za obdobie do 16.08.2020 do 30.11.2021 (počas trvania práceneschopnosti) vznikla škoda, predstavujúca stratu na zárobku, či žalobcovi patrí nárok a poistné plnenie v žalovanej výške, či mu vzniklo právo na akékoľvek poistné plnenie predstavujúce náhradu škody za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti za vyššie uvedené obdobie;

1.12.6 žalobca v spore preukázal Potvrdením Sociálnej poisťovne o nemocenských dávkach vyplatených Sociálnou poisťovňou za obdobie od 16.08.2020 do 30.11.2021 vyplatenie plnenia spolu vo výške 3.100,90 Eur; posledná nemocenská dávka bola žalobcovi vyplatená dňa 14.09.2021;

1.12.7 vzhľadom na to, že žalobca bol práceneschopný v období (aj v období) od 16.08.2020 do 30.11.2021, ktorá práceneschopnosť bola v príčinnej súvislosti s dopravou nehodou zo dňa 16.08.2020, ktorú spôsobil A. E., žalobca nemohol vykonávať prácu – kovoobrábanie; v danom období poberal nemocenské dávky, iný príjem nemal. Vzhľadom na rozsah zranení (opísané vyššie) a predmet jeho podnikania je nepochybné, že prácu vykonávať nemohol - žalobcovi prináleží náhrada straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti v zmysle §446 OZ, podľa ktorého náhrada straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa uhrádza peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody, a náhradou, ktorá bola poškodenému vyplatená v dôsledku choroby alebo úrazu podľa osobitných predpisov. Skutočnosť, že základ nároku žalobcu je daný, konštatoval aj odvolací súd (odsek 9.3);

1.12.8 žalovaný za veľmi nepravdepodobné považoval to, že by žalobca ako živnostník v zdaňovacích obdobiach za roky 2020 a 2021, kedy bol dlhodobo práceneschopný, mohol objektívne dosiahnuť vyššie príjmy ako v zdaňovacom období roka 2019, v ktorom období práceneschopný nebol. K daným výhradám sa vyjadril už odvolací súd (odsek 9.3.1), pričom konštatoval, že odvolacia námietka žalovaného, ktorou poukazoval na tú skutočnosť, že podľa daňových priznaní, ktoré žalobca predložil (a po vyplatení nemocenských dávok zo strany Sociálnej poisťovne), boli príjmy žalobcu v roku 2020 vyššie ako v roku 2019 a v roku 2021 boli vyššie ako v roku 2020, a preto žalobcovi nárok na náhradu za stratu na zárobku nevznikol, je nedôvodná a nelogická. Priemerný mesačný zárobok v roku 2019 predstavoval sumu 649,86 Eur (7.798,33/12) a v roku 2020 (za 7,5 mesiaca do dňa dopravnej nehody) jeho priemerný mesačný zárobok narástol na sumu až 1.020,46 Eur (7.653,33/7,5), pričom, ak by nebolo došlo k dopravnej nehode, žalobca by pri pravidelnom behu vecí, t.j. pri riadnom výkone svojej činnosti, dosahoval príjem obdobný ako v mesiacoch predchádzajúcich dopravnej nehode. Skutočnosť, že výška zárobku žalobcu za 7,5 mesiaca v roku 2020 spolu so sumou vyplatených nemocenských dávok za rok 2020 presiahla výšku zárobku žalobcu v predchádzajúcom roku (2019), je právne irelevantná. Predmetná škodová udalosť zo dňa 16.08.2020 bola v priamej príčinnej súvislosti s ušlým zárobkom žalobcu v nasledujúcom období (v roku 2020 a následne v roku 2021) počas trvania PN žalobcu. Nebyť škodovej udalosti zo dňa 16.08.2020, ktorá zapríčinila následnú PN žalobcu (celkom 472 dní), celkový zárobok žalobcu v roku 2020 (za celých 12 mesiacov) a obdobne celkový zárobok žalobcu za celý rok 2021 by bol podstatne vyšší, ako predstavujú sumy zárobkov žalobcu podľa jeho daňových priznaní za roky 2020 a 2021, navyšené o vyplatené nemocenské dávky;

1.12.9 okresný súd pri výpočte nároku na náhradu straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti žalobcu vychádzal z priemerného príjmu, ktorý žalobca dosahoval pred vznikom škody, čiže za rok 2020. Vzhľadom na absenciu právnej úpravy pre stanovenie priemerného zárobku pre iné ako pracovno-právne účely, napr. pre občiansko-právne, je potrebné vychádzať z príjmu poškodeného pred škodovou udalosťou tak, aby tento príjem v čo najväčšej miere zodpovedal zárobku poškodeného, teda toho, čo skutočne tvorilo jeho príjem. Takéto individuálne určenie sa bude zvyčajne využívať v prípade osobitných skupín napr. slobodných povolání. Nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka vypustilo ustanovenie pôvodného nariadenia upravujúceho zisťovanie priemerného zárobku pre účely ustanovenia §445 OZ z dôvodu, že pre viaceré skupiny poškodených nemožno pri zisťovaní priemerného zárobku vychádzať z ustanovení upravujúcich zisťovanie priemerného zárobku zo závislej činnosti a napriek absencii právnej úpravy je potrebné priemerný zárobok stanoviť podľa okolností jednotlivého prípadu. Nemožno odoprieť výkon práva len preto, že právny poriadok danú oblasť práva dôsledne neupravil (rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp.zn. z 30.03.2022);

1.12.10 podľa daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2020 predstavoval rozdiel medzi príjmami a výdavkami žalobcu za rok 2020 sumu 7.653,44 Eur. Žalobca mohol v roku 2020 vykonávať prácu od 01.01.2020 do 15.08.2020, čiže spolu 228 dní. Jeho priemerný denný zisk predstavoval sumu 33,56 Eur. Žalobca bol práceneschopný od 16.08.2020 do 30.11.2021, t.j. spolu

472 dní (138 dní v roku 2020 a 334 dní v roku 2021). Vychádzajúc zo sumy, ktorú by žalobca za bežných okolností zo svojej činnosti získal tak jeho ušlý zárobok predstavuje sumu 15.840,32 Eur (33,56 Eur x 472 dní). Žalobcovi boli počas trvania jeho práceneschopnosti za obdobie od 14.10.2020 do 14.09.2021 vyplatené nemocenské dávky v celkovej výške 3.100,90 Eur. Z uvedeného vyplýva, že rozdiel medzi priemerným zárobkom žalobcu, ktorý dosahoval pred vznikom škody a náhradou, ktorá mu bola vyplatená v dôsledku úrazu predstavuje sumu 12.739,42 Eur (15.840,32 Eur - 3.100,90 Eur). Vzhľadom na to okresný súd priznal žalobcovi náhradu na stratu na zárobku počas trvania práceneschopnosti vo výške 12.739,42 Eur, vo výške ako si žalobca v spore uplatnil. Súd vo veci rozhodol aj v súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. PL. ÚS 10/2016-53 z 10.10.2018, ktorý konštatoval, že ústavnoprávna podstata náhrady majetkovej ujmy ako dôsledku deliktuálneho správania vo sfére občianskeho práva spočíva v požiadavke, aby znehodnotenie majetku spôsobené protiprávnym konaním zaviazovalo škodcu na také plnenie, ktoré bude viesť v maximálnej možnej miere k eliminácii negatívnych majetkových dôsledkov spôsobených poškodenému. Okresný súd priznal žalobcovi nárok na náhradu straty na zárobku za obdobie jeho práceneschopnosti tak, aby bol uspokojený v kvantite čo najviac sa blížiacej sume zárobku, ktorý by žalobca dosiahol, nebyť jeho práceneschopnosti, vyplývajúcej z poškodenia jeho zdravia protiprávnym konaním;

1.12.11. Žalobca si v spore uplatnil aj úrok z omeškania zo sumy 12.739,42 Eur vo výške 5% ročne počnúc dňom 28.07.2022 do zaplatenia. Peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v §11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti sa škodu spôsobenú motorovým vozidlom je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v §11 ods. 6 písm. a) alebo b) a jej účelom je ochrana poškodeného v tom, aby poisťovňa pod následkom tejto peňažnej sankcie nezostala nečinná a aby bola nútená oznámiť najneskôr v lehote troch mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poisťnej udalosti. Z dikcie ustanovenia §11 ods. 6 písm. a) a b) je pritom zrejmé, že zákonodarca povinnosti poisťovateľa viaže vo vzťahu k prešetrovaniu poisťnej udalosti. Súd prvej inštancie mal z predloženej Výzvy na zaplatenie zo dňa 06.04.2022, ktorá bola žalovanému doručená dňa 12.04.2022 za preukázané, že žalovaný porušil povinnosť uloženú mu ustanovením §11 ods. 6 písm. a), b), pretože do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného žalobcu o škodovej udalosti mu neposkytol písomné informácie k skončeniu vyšetrovania a k uplatnenému nároku na náhradu škody. Dňom 12.04.2022 začala plynúť lehota troch mesiacov na ukončenie šetrenia poisťnej udalosti, ktorá lehota uplynula dňa 12.07.2022. Dňom 12.07.2022 začala žalovanému plynúť 15-dňová lehota na vyplatenie náhrady škody, ktorá lehota uplynula dňa 27.07.2021 a žalovaný sa tak dostal do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku dňa 28.07.2022. Vzhľadom na to súd priznal žalobcovi úrok z omeškania z priznanej sumy od 28.07.2022 do zaplatenia vo výške 5% ročne tak, ako si žalobca uplatnil. Žalobcovi vzniklo právo na zaplatenie úroku z omeškania v zmysle §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v spojení s §3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., účinného od 01.02.2013, podľa ktorého výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dluhu;

1.12.12 premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Jednotlivé nároky na náhradu škody na zdraví sú samostatnými nárokmi (strata na zárobku po dobu pracovnej neschopnosti, strata na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, nárok na bolestné, nárok za sťaženie spoločenského uplatnenia a nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov na liečenie poškodeného), pri ktorých plynie vlastná premlčacia doba v trvaní dva roky. Otázka premlčania práva na náhradu za stratu na zárobku, ku ktorej došlo pri škode na zdraví (§446 OZ), sa posudzuje podľa ustanovenia §106 OZ v spojení s ustanovením §100 ods. 1 OZ. Začiatok jej plynutia je stanovený okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe (§106 ods. 1 OZ). Ide o tzv. subjektívnu premlčaciu lehotu, pričom tzv. objektívna premlčacia lehota sa v prípade nároku na náhradu škody na zdraví neuplatňuje (§106 ods. 2 OZ). Uvedený nárok sa premlčuje ako celok. Náhrada za stratu na zárobku je totiž jednou zo zložiek práva na náhradu škody, ktorá vzniká poškodenému pri škode na zdraví, pri ktorej je podľa ustanovenia §106 ods. 2 veta za bodkočiarkou objektívna premlčacia doba vylúčená. V prípade straty na zárobku po dobu pracovnej neschopnosti je judikatúra súdov ohľadne plynutia premlčacej doby ustálená a pre stratu na zárobku počas PN stanovuje, že tento nárok na náhradu škody na zdraví sa premlčuje samostatne (nezávisle od iných nárokov na náhradu škody na zdraví), avšak vždy ako jeden celok. Stanovenie počiatku plynutia premlčacej doby straty na zárobku počas PN vychádza zo znenia ust. §106 ods. 1 OZ, podľa ktorého právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Poškodenému môže začať podľa §106 ods. 1 OZ plynúť subjektívna premlčacia doba až okamihom, kedy sa dozvie o výške škody, nikdy nie skôr. Poškodený sa o tom, aká škoda na strate na zárobku mu vznikla dozvie okamihom vyplatenia poslednej dávky nemocenského nasledujúcej po ukončení PN

(resp. dávky sociálneho zabezpečenia vyplatené v súvislosti s práceneschopnosťou), prípadne dňom ukončenia PN (ak posledná dávka nemocenského predchádzala tomuto dňu), kedy môže stratu na zárobku špecifikovať. Až v tejto dobe, ukončením práceneschopnosti, je zrejmé, po akú dobu nebol poškodený schopný v dôsledku poškodenia svojho zdravia dosahovať príjem a až vyplatením poslednej dávky sociálneho zabezpečenia sa poškodený dozvie o škode podľa §446 OZ, preto až od tejto doby mu začína plynúť premlčacia doba podľa §106 OZ. Dôvodom je, že dávky nemocenského poistenia sú vyplácané spravidla spätne za dané obdobie práceneschopnosti, nakoľko ani orgán sociálneho zabezpečenia nevie vopred určiť, ako dlho potrvá práceneschopnosť poškodeného a zároveň nie sú vyplácané v rovnakej výške za každý mesiac. Takýto výklad potom zohľadňuje aj prípady, keď síce u poškodeného už príde k ukončeniu jeho práceneschopnosti, avšak ešte mu nie je vyplatená posledná dávka nemocenského poistenia, keď až jej vyplatením sa dozvedá skutočnú výšku škody. Okresný súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČSR z 29.06.1972, sp.zn. 1 Cz 10/72, publikovaný v Zborníku IV stanovísk, správ a rozhodovania súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov z rokov 1970 - 1983, s. 625, alebo rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 29.11.2006, sp. 1089/2006, v ktorých bol vyslovený právny názor, že o tom, aká škoda vznikla na strate na zárobku po dobu pracovnej neschopnosti poškodeného, sa poškodený dozvie spravidla v okamihu, keď mu bola vyplatená posledná dávka nemocenského a kedy teda môže stratu na zárobku bližšie špecifikovať, t.j. vyčíslieť pevnou sumou. Až v tejto dobe sa poškodený dozvie o škode podľa ustanovenia §446 OZ a až od tejto doby začína plynúť premlčacia doba podľa ustanovenia §106 OZ. Najvyšší súd ČR vysvetlil, že opačný názor, že tento nárok by mohol byť uplatnený už mesiac po tom, čo žalobca obdržal nemocenské dávky, by vo svojich dôsledkoch znamenal, že by bolo nutné tento nárok uplatňovať za každý jednotlivý mesiac. Obe rozhodnutia vychádzali z právnej úpravy, podľa ktorej náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného je rozdiel medzi jeho priemerným zárobkom pred poškodením a nemocenským. Z tohto právneho názoru vychádza súdna prax aj v súčasnosti, napr. Krajský súd v Bratislave v rozsudku č.k. 2Co/10/2024-166 zo dňa 09.10.2024 konštatoval, že pri nároku na náhradu škody spočívajúcej v strate na zárobku počas pracovnej neschopnosti jeho jednorazové vyčíslenie musí vychádzať z trvania práceneschopnosti. Inak povedané, keďže ide o jednorazový nárok, a jeho výška sa odvíja od doby trvania práceneschopnosti je treba konštatovať, že premlčacia doba začína plynúť pri tomto nároku spravidla dňom ukončenia práceneschopnosti. K obdobnému záveru dospel aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp.zn. 12Co/232/2016 zo dňa 29.06.2017 v ktorom uviedol, že nárok na náhradu za stratu na zárobku sa premlčuje ako jeden celok, nie iba ako nároky na jednotlivé mesačné sa opakujúce sa plnenia z neho vyplývajúce. Krajský súd v Bratislave v rozsudku sp.zn. 10Co/29/2020 rovnako konštatoval, že súdna prax je v posudzovaní začiatku plynutia premlčacej doby pre uplatnenie nároku za stratu na zárobku počas PN dávno ustálená a odkázal na rozsudok NS ČSR sp.zn. 1Cz 10/72. Aj odborná literatúra uvádza, že premlčacia doba pre právo na náhradu straty na zárobku po dobu pracovnej neschopnosti začína plynúť až po vyplatení poslednej dávky nemocenského (§106 OZ). V tomto momente sa vlastne poškodený dozvie o škode (Fekete, I.: Občiansky zákonník. 2 zväzok / Vecné práva, Zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie/. Veľký komentár, 2. aktualizované a rozšírené vydanie. Bratislava: Eurokódex 2015, s. 799). O konkrétnej výške nároku na náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti sa poškodený spravidla dozvie až pri výplate poslednej náhrady príjmu alebo poslednej dávky nemocenského poistenia. Od tejto doby začína plynúť premlčacia doba (§106 OZ) (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 1673). Z uvedeného vyplýva, že nárok na náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti sa premlčuje ako jeden celok, nie iba ako nároky na jednotlivé mesačne sa opakujúce plnenia z neho vyplývajúce. Okresný súd tak uzatvára, že subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti (§446 OZ) začína plynúť zásadne od okamihu, kedy bola poškodenému vyplatená posledná nemocenská dávka, prípadne od okamihu, kedy bola ukončená práceneschopnosť, a to podľa toho, ktorá udalosť nastane neskôr. Nárok na náhradu za stratu na zárobku sa premlčuje ako jeden celok, nie iba ako nároky na jednotlivé mesačne sa opakujúce plnenia z neho vyplývajúce. V prejednávanvej veci bola žalobcovi vyplatená posledná dávka sociálneho zabezpečenia za obdobie práceneschopnosti dňa 14.09.2021 a k ukončeniu práceneschopnosti došlo dňa 31.12.2021, preto žalobca až výplatou poslednej nemocenskej dávky mohol získať subjektívnu vedomosť o výške škody, nakoľko až týmto okamihom sa mohol dozvedieť o dĺžke obdobia, po ktoré v dôsledku svojej práceneschopnosti nemohol dosahovať príjem. V danom prípade sa žalobca o svojej strate na zárobku počas pracovnej neschopnosti dozvedel dňom výplaty poslednej nemocenskej dávky t.j. dňa 14.09.2021, dvojnásobná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu straty na zárobku počas trvania práceneschopnosti mu začala plynúť dňom 15.09.2021, kedy sa právo mohlo

vykonať po prvý raz (§101 v spojení s §106 OZ) a uplynula dňa 15.09.2023. Žaloba na súd bola podaná dňa 07.08.2023, teda pred uplynutím premlčacej doby a preto uvedený nárok nemožno považovať za premlčaný;

1.12.13 okresný súd nevykonával dôkaz navrhovaný žalovaným (žalovaný na vykonaní tohto dôkazu zotrval aj po zrušení veci odvolacím súdom) a to ustanovenie znalca za účelom vypracovania odborného vyjadrenia na zistenie straty na zárobku počas trvania práceneschopnosti od 16.08.2020 do 30.11.2021. Otázka vzniku nároku je právnou otázkou. Výška nároku je zistiteľná jednoduchým matematickým výpočtom, pričom v spore nie je potrebné posudzovať také skutočnosti, na ktoré treba odborné znalosti v zmysle §206 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „C.s.p.“) - okresný súd uvedený dôkaz nevykonával aj s poukazom na hospodárnosť konania; s tým, že nie je dôvodné tento dôkaz vykonávať, sa stotožnil aj odvolací súd.

1.13 O trovách konania rozhodol okresný súd podľa §255 ods. 1 C.s.p. - žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom o konkrétnej výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§262 ods.2 C.s.p.).

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie (v celom rozsahu) podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie a žiadal (odvolací návrh), aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a zaviazá žalobcu na náhradu trov konania v celom rozsahu, pretože (odvolacie dôvody) súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§365 ods. 1 písm. b) C.s.p.); súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§365 ods. 1 písm. e) C.s.p.); súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§365 ods. 1 písm. f) C.s.p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§365 ods. 1 písm. h) C.s.p.); v konkrétnostiach namietal, že:

2.1 okresný súd posudzoval nárok žalobcu z titulu straty na jeho zárobku počas trvania PN, ako keby žalobca vykonával závislú prácu v pracovnom pomere s pravidelnou mzdou, čo je zásadný nedostatok; žalobca bol podnikateľom a jeho činnosť môže byť vykonávaná v období, kedy to žalobcovi vyhovuje, resp. kedy to vyhovuje jeho obchodnému partnerovi, môže to byť v priebehu celého príslušného roka, alebo len v určitej časti, nemusí byť teda vykonávaná pravidelne a ani dosahované príjmy nemusia byť pravidelné;

2.2 žalobca nepreukázal žiadne zmluvné vzťahy (zmluvy, objednávky s jeho zákazníkmi), na základe ktorých by bolo možné nadobudnúť vedomosť o stabilite, pravidelnosti, či frekvencii ním vykonávanej činnosti; žalobca tiež nepredložil žiadne faktúry či výpisy z účtu, z ktorých by bolo možné ustáliť okolnosti ohľadne dosahovaného príjmu a výdavkov v zdaňovacích obdobiach rokov 2019 až 2021; súd prvej inštancie nezohľadnil žiadne (predpokladané) výdavky žalobcu, vynakladané za účelom dosahovania príjmu zo živnosti a na poistné na sociálne poistenie a na zdravotné poistenie;

2.3 žalobca nepreukázal, že by mu vznikla škoda z titulu náhrady straty na zárobku za obdobie trvania jeho PN; polemizovať možno o tom, či žalobca mohol alebo nemohol prácu (kovoobrábanie) vykonávať; či žalobca poberal nemocenské dávky v období od 16.08.2020 do 30.11.2021 – vyplácané mu boli s odstupom času a nezodpovedanou zostáva otázka, prečo mu nemocenské dávky neboli vyplatené za obdobie september až november r. 2021; žiadnym dôkazom nebolo podložené, že žalobca nemal iný príjem;

2.4 súd prvej inštancie len nekriticky prebral názor odvolacieho súdu, uvedený v bode 9.3.1 jeho uznesenia, pričom odvolací súd neuvádza, prečo by mala byť odvolacia námietka nedôvodná a nelogická;

2.5 v konaní pred okresným súdom nebol nijakým spôsobom preukázaný pravidelný beh vecí a žalobca nepreukázal, že nebyť dopravnej nehody, tak by pri výkone svojej podnikateľskej činnosti v zdaňovacom období r. 2020 a 2021 dosahoval v období trvania jeho PN príjem obdobný alebo vyšší, ako v mesiacoch predchádzajúcich dopravnej nehode;

2.6 okresný súd nevyvetlil, prečo vychádzal z priemerného príjmu žalobcu za rok 2020 (za 7,5 mesiaca) a prečo nevychádzal z príjmov za rok 2019 (za 12 mesiacov), ktoré bezprostredne predchádzalo zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k dopravnej nehode – podľa názoru žalovaného mal okresný súd vychádzať práve z príjmov za rok 2019, pretože žalobca nemal príjem zo zamestnania, ale zo živnosti a jeho príjmy môžu v priebehu zdaňovacieho obdobia výrazne kolísať s ohľadom na pôsobenie faktorov, ako počet zákaziek, sezónnosť žalobcom vykonávanej činnosti, alebo s ohľadom na vôľu samotného žalobcu v konkrétnom čase činnosť vykonávať, a tiež aj ich „spolupôsobenia vo vzájomnej synergii“; je možné, že v roku 2021 žalobca mohol dosiahnuť aj nižší príjem, ako predpokladal súd prvej inštancie;

súd prvej inštancie sa opomenul vysporiadať s argumentáciou žalovaného, uvedenou v bodoch 3 až 5 jeho vyjadrenia zo dňa 29.11.2024;

2.7 súd prvej inštancie sa nevysporiadal s odkazom odvolacieho súdu (bod 9.8 odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu), že ak by bol žalobca zamestnancom a nie živnostníkom, pri výpočte jeho priemerného zárobku podľa §134 Zákonníka práce by sa vychádzalo z obdobia apríl až jún r. 2020 - ak by tak okresný postupoval, musel by dospieť k záveru, že z dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise nevyplýva, aký príjem (zisk) žalobca v tomto období dosahoval;

2.8 žalovaný naďalej trvá na tom, že opodstatnený nárok žalobcu vyjadruje záporný rozdiel medzi príjmom žalobcu za roky 2020 a 2021, nasledujúce za rokom 2019 – v roku 2020 dosiahol žalobca vyšší príjem (o 1.022,01 Eur) ako v roku 2019 a preto mu strata na zárobku v roku 2020 nemohla vzniknúť a rovnako v roku 2021 dosiahol žalobca vyšší príjem (o 3.389,53 Eur) ako v roku 2019 a preto mu strata na zárobku v roku 2021 nemohla vzniknúť;

2.9 žalovaný z opatrnosti navrhol vykonať znalecké dokazovanie „vyžiadaním odborného vyjadrenia“ a na tomto návrhu zotrval aj po vydaní uznesenia odvolacieho súdu v dobrej viere, že súdu ako aj žalobcovi ide o náležité objasnenie veci a spravodlivé usporiadanie vzťahov, pričom súd prvej inštancie sa obmedzil len na citáciu bodu 9.11 uznesenia odvolacieho súdu, že nie je dôvodné tento dôkaz vykonať, „pri všetkej úcte, kde zostalo náležité odôvodnenie nevykonania tohto dôkazu z dôvodu nehospodárnosti“? Aj keď sa žalovaný stotožňuje, že otázka vzniku nároku žalobcu je otázkou právnou, vykonanie navrhnutého dôkazu mohlo nepochybne prispieť k zisteniu, či žalobcovi nárok v konkrétnej výške vznikol, pretože žalobca výšku nároku nepreukázal; žalovaný nesúhlasí s tým, že výšku nároku je možné zistiť jednoduchým matematickým výpočtom; žalovaný preto naďalej trvá na vykonaní tohto navrhnutého dôkazu;

2.10 napadnutý rozsudok sa žalovanému javí ako arbitrárny, nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. V konkrétnostiach uviedol:

3.1 v podanom odvolaní je nedostatočná (a niekde úplne chýba) zmysluplná vecná argumentácia vo vzťahu k jednotlivým odvolacím dôvodom, na ktoré žalovaný poukázal a vytýkal ich ako chyby rozsudku súdu prvej inštancie;

3.2 žalovaný tvrdí, že rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, nepreskúmateľné, zjavne svojvoľné a arbitrárne, avšak nepoukázal na takú právnu argumentáciu, ktorá by vyvrátila existenciu škody. Žalovaný účelovo, nápadne rovnakým obsahom ako v prípade v poradí prvého odvolania voči skoršiemu rozsudku zo dňa 27.03.2024, odmieta akceptovať inak dôvodný nárok žalobcu;

3.3 žalobca považuje odvolanie žalovaného za nedôvodné, tvrdenia v ňom prezentované za účelové, vedené snahou vyhnúť sa plneniu. Nie sú dané dôvody odvolania, napadnuté rozhodnutie je správne, vychádza zo správne zisteného skutkového stavu a zo správneho právneho posúdenia veci, a čo je podstatné rešpektuje kasačnú záväznosť rozsudku odvolacieho súdu č.k. 11Co/79/2024 zo dňa 26.09.2024;

3.4 za nesprávnu a neudržateľnú, v porovnaní s plnohodnotne vyčerpávajúcou argumentáciou odôvodnenia napadnutého rozsudku, teda za nespôsobilú privodiť zvrät v skutkovom či právnom posúdení veci, je potrebné považovať všetky uplatnené odvolacie námietky žalovaného najmä v tom smere, že by sa malo jednať o nekorektný postup súdu prvej inštancie. Žalovaný v odvolaní nereflektuje právne záväznú argumentáciu odvolacieho súdu a argumentuje vyslovene proti nej, sebe vlastnou formálnou a zjavne účelovou optikou. Žalovaný v odvolaní nepoukazuje na takú právnu argumentáciu, ktorá by mala za následok zmenu inak zrozumiteľnej a presvedčivej právnej argumentácie použitej v odôvodnení napadnutého rozsudku. Žalobca je toho názoru, že obsahom odvolania sa žalovanému nepodarilo relevantne a v zákonom požadovanej intenzite naplniť ani jeden zo štyroch parciálnych odvolacích dôvodov, ako ich žalovaný vymedzil v odvolaní. Žalovaný v špekulatívnej rovine a v rozpore s obsahom zisteného skutkového stavu kreuje odvolacie dôvody, ktoré nie sú podľa názoru žalobcu spôsobilé privodiť zmenu v hodnotení skutkového stavu;

3.5 žalovaný je toho názoru, že nárok žalobcu v konaní preukázaný nebol. Žalobca predsa predložil kompletnú dokumentáciu, ktorou riadne preukázal svoju práceneschopnosť, príjmy a vyplatené nemocenské dávky. Z predložených dôkazov je možné vypočítať výšku straty na zárobku, a to rozdielom medzi priemerným zárobkom poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody a náhradou, ktorá bola poškodenému vyplatená v dôsledku choroby alebo úrazu podľa osobitných predpisov. Žalobca predložil všetky možné dôkazy, ktoré súd jednotlivo, ale aj vo vzájomne súvislosti zhodnotil;

3.6 okresný súd dostatočne odôvodnil svoj záver ohľadom existencie škody. Žalovaný naopak tvrdí, že vzhľadom k tomu, že v rokoch 2019, 2020 a 2021 príjmy žalobcu narastali, žiadna škoda nevznikla, v takomto závere však absentuje akákoľvek logika. Navyše, na podporu svojho tvrdenia žalovaný nepredložil žiadny dôkaz (napr. rozhodnutie súdu...), teda neunesol dôkazné bremeno. Žalobca je toho názoru, že v konaní nie je podstatné, či jeho príjmy narastali alebo klesali, ale či vznikla škoda. Žalovaný opomenul skutočnosť, že žalobca bol práceneschopný spolu až 472 dní, teda nemohol vykonávať podnikateľskú činnosť, pričom mu boli vyplácané dávky len zo Sociálnej poisťovne. Pokiaľ by škodná udalosť nenastala, žalobca by pokračoval v kovoobrábaní a nepochybne by v rokoch 2020 a 2021 dosiahol vyššie príjmy. Žalovaný nelogicky, v špekulatívnej rovine argumentuje skutočnosťou, že vzhľadom k stúpajúcim príjmom žalobcovi nevznikla škoda. Žalobca nesúhlasí s týmto tvrdením, pretože nebyť zdravotných komplikácií, pokračoval by vo svojej činnosti, teda by dosiahol vyššie príjmy. Od vzniku živnostenského oprávnenia, t.j. dňa 01.03.2018 žalobca vykonával činnosť sústavne, samostatne a vo vlastnom mene za účelom dosiahnutia zisku. Od založenia živnosti jeho príjmy každoročne stúpali, čo však nemožno vykladať tak, že žalobcovi nevznikla žiadna škoda. Žalobca teda vykonával podnikateľskú činnosť do dňa škodnej udalosti, pri ktorej utrpel také zranenia, ktoré si vyžiadali dobu liečenia až 472 dní. Po ukončení práceneschopnosti žalobca pokračoval v tejto činnosti a vykonáva ju i v súčasnosti. Z uvedeného je možné dôvodne predpokladať, že nebyť škodnej udalosti, žalobca by pokračoval vo vykonávaní svojej živnosti;

3.7 žalovaný ďalej kritizuje zamietnutie vykonania ním navrhovaného dokazovania vo forme odborného vyjadrenia. Žalobca považuje zamietnutie vykonania tohto dôkazu okresným súdom za správne, keďže sa nejedná o tak odbornú, resp. zložitú otázku, ktorú by dokázal zodpovedať iba odborník z príslušnej oblasti. Z doterajšej rozhodovacej praxe súdov naopak vyplýva, že výška straty na zárobku bola spravidla vypočítaná žalobcom, resp. korigovaná súdom a nebolo vykonané dokazovanie prostredníctvom odborného vyjadrenia alebo znaleckého posudku. Žalovanému nič nebránilo, bola to dokonca jeho dôkazná povinnosť, aby odborný/znalecký posudok ako dôkaz predložil, čo neurobil. V prísne kontradiktórnom sporovom civilnom konaní nie je povinnosťou súdu vykonávať dôkazy;

3.8 žalovaný tvrdenia žalobcu a súdu v celom konaní len spochybňoval a v prospech svojich tvrdení nepredložil žiadne relevantné dôkazy, čím nedošlo k ich účinnému popretiu;

3.9 žalobca považuje odvolanie žalovaného za nedôvodné aj z toho dôvodu, že je vedené snahou oddialiť inak dôvodné poistné plnenie. Rozhodujúce je, že súd prvej inštancie sa vyčerpávajúco a postačujúco zrozumiteľným spôsobom vysporiadal so všetkými obrannými námietkami žalovaného uplatnenými v priebehu súdneho konania.

4. Ďalšie relevantné podania strán neboli súdu doručené.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu určenom §380 ods. 1,2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle §385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa §387 ods. 1,2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

5.1 Podľa §387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

5.2 Podľa §387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Krajský súd preskúmal odvolacie námietky žalovaného, napadnuté rozhodnutie okresného súdu, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny právny záver, svoje rozhodnutie riadne odôvodnil a nedopustil sa pochybení ani v procesnom postupe, ktorým by znemožnil strane uskutočňovať jej patriace práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd neidentifikoval existenciu ani jedného z možných odvolacích dôvodov v zmysle §365 C.s.p., a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa §387 ods. 1,2 C.s.p. potvrdil, osvojac si jeho presvedčivé odôvodnenie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a len zdôrazňuje nasledovné skutočnosti:

6.1 predmetom sporu v prejednávanej veci je nárok žalobcu vo výške 12.739,42 Eur, vyplývajúci z §446 Občianskeho zákonníka, na náhradu straty na jeho zárobku počas jeho PN (od 16.08.2020 do 30.11.2021), t.j. spolu za 472 dní trvania PN.

6.2 Žalobca - živnostník, ako poškodený pri dopravnej nehode, si u žalovaného (poisťovni) uplatnil viacero nárokov, ktoré mu aj boli vyplatené, s výnimkou v spore uplatneného nároku vo výške 12.739,42

Eur. Svoj nárok vyčíslil podľa daňového priznania za rok 2020, podľa ktorého rozdiel medzi jeho príjmami a výdavkami v tomto roku predstavoval sumu 7.653,44 Eur. V roku 2020 (od 01.01.2020 do 15.08.2020) bol práce schopný 228 dní, takže jeho priemerný denný zárobok predstavuje sumu 33,56 Eur (7.653,44 / 228). Žalobca predmetný priemerný denný zárobok následne vynásobil počtom dní PN (472), čo predstavuje sumu 15.840,32 Eur (33,56 x 472), od ktorej sumy odpočítal Sociálnou poisťovňou vyplatené nemocenské dávky počas PN, v celkovej sume 3.100,90 Eur a tak jeho strata na zárobku počas 472 PN predstavuje sumu 12.739,42 Eur (15.840,32 – 3.100,90).

6.3 Okresný súd prvej inštancie správne ustálil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné a čo mal v spore za preukázané; správne súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovi prináleží v zmysle §446 Občianskeho zákonníka nárok na náhradu straty na zárobku počas jeho PN, trvajúcej 472 dní, keďže v danom období poberal nemocenské dávky a iný príjem nemal a vzhľadom na rozsah jeho zranení a na predmet jeho podnikania je nepochybné, že svoju prácu vykonávať nemohol; základ nároku je tak aj podľa odvolacieho súdu daný;

6.4 odvolací súd opätovne (tak ako v prvom odvolacom konaní) konštatuje, že odvolacia námietka žalovaného, ktorou poukazoval na tú skutočnosť, že podľa daňových priznaní, ktoré žalobca predložil (a po vyplatení nemocenských dávok zo strany Sociálnej poisťovne), boli príjmy žalobcu v roku 2020 a v roku 2021 vyššie ako v roku 2019 a preto žalobcovi nárok na náhradu za stratu na zárobku nevznikol, je nedôvodná a nelogická. Argumentácia žalovaného, postavená na tom základe, že ak za 7,5 mesiaca v roku 2020 boli príjmy žalobcu podľa daňového priznania za toto obdobie vyššie, ako za 12 mesiacov v roku 2019 a preto žalobcovi žiadna strata na zárobku nemohla vzniknúť, je nesprávna; odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že ak by nebolo došlo k predmetnej dopravnej nehode, žalobca by pri pravidelnom behu vecí, t.j. pri riadnom výkone jeho činnosti, dosiahol (ešte) ďalší príjem, obdobný (v dennom priemere) ako v 7,5 mesiacoch predchádzajúcich dopravnej nehode a teda jeho príjmy za rok 2020 (a obdobne tiež za rok 2021) by boli ešte vyššie, ako tie, ktoré sú uvedené v daňovom priznaní za rok 2020. V tomto smere žalobca relevantne argumentuje tým, že jeho príjmy od začiatku jeho činnosti ako živnostníka konštantne každým rokom rástli. Skutočnosť, že výška zárobku žalobcu za 7,5 mesiaca v roku 2020 spolu so sumou vyplatených nemocenských dávok za rok 2020 presiahla výšku jeho zárobku v predchádzajúcom roku (2019), je na účely posúdenia dôvodnosti uplatneného nároku právne irelevantná. Predmetná škodová udalosť zo dňa 16.08.2020 bola v priamej príčinnej súvislosti s ušlým zárobkom žalobcu v nasledujúcom období (v roku 2020 a následne v roku 2021) počas trvania PN žalobcu. Nebyť škodovej udalosti zo dňa 16.08.2020, ktorá zapríčinila následnú PN žalobcu (celkom 472 dní), celkový zárobok žalobcu v roku 2020 (za celých 12 mesiacov) a obdobne celkový zárobok žalobcu za celý rok 2021 by bol podstatne vyšší, ako predstavujú sumy zárobkov žalobcu podľa jeho daňových priznaní za roky 2020 a 2021, navýšené o vyplatené nemocenské dávky;

6.5 odvolací súd považuje ďalšiu argumentáciu žalovaného ((že žalobca ako podnikateľ môže činnosť vykonávať v období, kedy to jemu alebo obchodnému partnerovi vyhovuje, že to môže to byť v priebehu celého príslušného roka, alebo len v určitej časti, nemusí byť teda vykonávaná pravidelne a ani dosahované príjmy nemusia byť pravidelné... že príjmy žalobcu môžu kolísať s ohľadom na pôsobenie faktorov ako počet zákaziek, sezónnosť žalobcom vykonávanej činnosti, alebo s ohľadom na vôľu samotného žalobcu v konkrétnom čase činnosť vykonávať, a tiež aj ich „spolupôsobenia vo vzájomnej synergii“; žalobca nepreukázal žiadne zmluvné vzťahy (zmluvy, objednávky s jeho zákazníkmi), na základe ktorých by bolo možné nadobudnúť vedomosť o stabilite, pravidelnosti, či frekvencii ním vykonávanej činnosti; žalobca tiež nepredložil žiadne faktúry či výpisy z účtu, z ktorých by bolo možné ustáliť okolnosti ohľadne dosahovaného príjmu a výdavkov v zdaňovacích obdobiach rokov 2019 až 2021)), uvedenú v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolaní, za v značnej miere hypotetickú a účelovú, v snahe vyhnúť sa plneniu, na ktoré má žalobca zákonný nárok. Podľa daňového priznania za rok 2020, za obdobie 7,5 mesiaca pred dopravnou nehodou žalobca preukázateľne dosahoval konkrétne príjmy zo svojej činnosti, a to vyššie ako za 12 mesiacov v roku 2019, čo preukazuje, že priemerná výška denného príjmu žalobcu v roku 2020 (oproti roku 2019) vzrástla; predmetné obdobie 7,5 mesiacov spoľahlivo postačuje na výpočet (prepočet) priemerného denného zárobku žalobcu v období, ktoré priamo a bezprostredne predchádzalo dopravnej nehode a teda je možné jednoduchým matematickým spôsobom vypočítať (tak, ako to urobil žalobca i okresný súd), aký by bol pravdepodobný (priemerný) príjem z činnosti žalobcu za každý deň v období, ktoré nasledovalo po dopravnej nehode, možno teda hovoriť o predpokladanej strate na zárobku pri bežnom chode vecí, nebyť predmetnej dopravnej nehody. Nedôvodné sú tiež námietky žalovaného, že súd prvej inštancie nezohľadnil žiadne (predpokladané) výdavky žalobcu, vynakladané za účelom dosahovania príjmu zo živnosti a na poistné na sociálne poistenie a na zdravotné poistenie, keďže žalobca i okresný súd vychádzali z daňového priznania za

rok 2020, a to z rozdielu medzi príjmami a výdavkami žalobcu v tomto roku (rozdiel predstavoval sumu 7.653,44 Eur);

6.6 vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd konštatuje, že okresný súd dospel k správny záverom, že :

6.6.1 žalobca bol PN od 16.08.2020 do 30.11.2021, ktorá práceneschopnosť bola v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 16.08.2020, ktorú spôsobil A. E.;

6.6.2 žalobca nemohol vykonávať prácu – kovoobrábanie; v danom období poberal nemocenské dávky, iný príjem nemal; vzhľadom na rozsah zranení (opísané vyššie) a predmet jeho podnikania je nepochybné, že prácu vykonávať nemohol;

6.6.3 žalobcovi prináleží náhrada straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti v zmysle §446 OZ, podľa ktorého náhrada straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa uhrádza peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody, a náhradou, ktorá bola poškodenému vyplatená v dôsledku choroby alebo úrazu podľa osobitných predpisov.

6.6.4 odvolacia námietka žalovaného, ktorou poukazoval na tú skutočnosť, že podľa daňových priznaní, ktoré žalobca predložil (a po vyplatení nemocenských dávok zo strany Sociálnej poisťovne), boli príjmy žalobcu v roku 2020 vyššie ako v roku 2019 a v roku 2021 boli vyššie ako v roku 2020, a preto žalobcovi nárok na náhradu za stratu na zárobku nevznikol, je nedôvodná a nelogická. Priemerný mesačný zárobok v roku 2019 predstavoval sumu 649,86 Eur (7.798,33/12) a v roku 2020 (za 7,5 mesiaca do dňa dopravnej nehody) jeho priemerný mesačný zárobok narástol na sumu až 1.020,46 Eur (7.653,33/7,5), pričom, ak by nebolo došlo k dopravnej nehode, žalobca by pri pravidelnom behu vecí, t.j. pri riadnom výkone svojej činnosti, dosahoval príjem obdobný ako v mesiacoch predchádzajúcich dopravnej nehode. Skutočnosť, že výška zárobku žalobcu za 7,5 mesiaca v roku 2020 spolu so sumou vyplatených nemocenských dávok za rok 2020 presiahla výšku zárobku žalobcu v predchádzajúcom roku (2019), je právne irelevantná. Predmetná škodová udalosť zo dňa 16.08.2020 bola v priamej príčinnej súvislosti s ušlým zárobkom žalobcu v nasledujúcom období (v roku 2020 a následne v roku 2021) počas trvania PN žalobcu. Nebyť škodovej udalosti zo dňa 16.08.2020, ktorá zapríčinila následnú PN žalobcu (celkom 472 dní), celkový zárobok žalobcu v roku 2020 (za celých 12 mesiacov) a obdobne celkový zárobok žalobcu za celý rok 2021 by bol podstatne vyšší, ako predstavujú sumy zárobkov žalobcu podľa jeho daňových priznaní za roky 2020 a 2021, navýšené o vyplatené nemocenské dávky;

6.7 správne vychádzal okresný súd pri výpočte nároku na náhradu straty na zárobku počas PN žalobcu z jeho priemerného príjmu, ktorý dosahoval pred vznikom škody, t.j. v roku 2020 (vzhľadom na absenciu právnej úpravy pre stanovenie priemerného zárobku pre iné ako pracovno-právne účely je potrebné vychádzať z príjmu poškodeného pred škodovou udalosťou tak, aby tento príjem v čo najväčšej miere zodpovedal zárobku poškodeného, teda toho, čo skutočne tvorilo jeho príjem). Podľa daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2020 predstavoval rozdiel medzi príjmami a výdavkami žalobcu za rok 2020 sumu 7.653,44 Eur; žalobca v roku 2020 vykonával prácu (resp. mohol vykonávať prácu) od 01.01.2020 do 15.08.2020, t.j. spolu 228 dní; jeho priemerný denný zisk predstavoval sumu 33,56 Eur. Žalobca bol práceneschopný od 16.08.2020 do 30.11.2021, t.j. spolu 472 dní (138 dní v roku 2020 a 334 dní v roku 2021). Vychádzajúc zo sumy, ktorú by žalobca za bežných okolností zo svojej činnosti získal, jeho ušlý zárobok predstavuje sumu 15.840,32 Eur (33,56 Eur x 472 dní). Žalobcovi boli počas trvania jeho práceneschopnosti za obdobie od 14.10.2020 do 14.09.2021 vyplatené nemocenské dávky v celkovej výške 3.100,90 Eur. Z uvedeného vyplýva, že rozdiel medzi priemerným zárobkom žalobcu, ktorý dosahoval pred vznikom škody a náhradou, ktorá mu bola vyplatená v dôsledku úrazu, predstavuje sumu 12.739,42 Eur, ktorú sumu okresný súd správne žalobcovi aj priznal; svoje rozhodnutie v tejto časti okresný súd aj dostatočným spôsobom odôvodnil a preto odvolacie námietky žalovaného o arbitrárnosti a nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku nie sú dôvodné. Odvolací súd dodáva, že takýto spôsob odškodnenia žalobcu je súladný s požiadavkou vyslovenou v nálezoch Ústavného SR sp.zn. PL. ÚS 10/2016-53 z 10.10.2018 na uspokojenie v kvantite čo najviac sa blížiackej sume zárobku, ktorý by poškodený dosiahol, nebyť jeho PN, vyplývajúcej z poškodenia jeho zdravia protiprávnym konaním;

6.8 okresný súd správne rozhodol aj o príslušenstve (úrok z omeškania) uplatneného nároku a aj v tejto časti svoje rozhodnutie dostatočne a presvedčivo odôvodnil; odvolací súd len opakuje, že z predloženej Výzvy na zaplatenie zo dňa 06.04.2022, ktorá bola žalovanému doručená dňa 12.04.2022 vyplýva, že žalovaný porušil povinnosť uloženú mu ustanovením §11 ods. 6 písm. a), b) Zákona o PZP, pretože do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného žalobcu o škodovej udalosti mu neposkytol písomné informácie k skončeniu vyšetrovania a k uplatnenému nároku na náhradu škody - dňom 12.04.2022 začala plynúť lehota troch mesiacov na ukončenie šetrenia poisťnej udalosti, ktorá lehota uplynula

dňa 12.07.2022 a dňom 12.07.2022 začala žalovanému plynúť 15-dňová lehota na vyplatenie náhrady škody, ktorá lehota uplynula dňa 27.07.2022 a žalovaný sa tak dostal do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku dňa 28.07.2022. Okresný súd preto správne priznal žalobcovi aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania (v zákonnej miere 5% ročne) z priznanej istiny a to od 28.07.2022 až do zaplatenia; 6.9 vo vzťahu k odvolacej námietke o nevykonaní žalovaným navrhovaného dôkazu ustanovením znalca za účelom vypracovania odborného vyjadrenia na zistenie straty na zárobku počas trvania PN žalobcu, odvolací súd opakovane (tak ako vo svojom zrušujúcom uznesení) zdôrazňuje, že výška nároku je zistiteľná jednoduchým matematickým výpočtom, v spore nebolo potrebné posudzovať také skutočnosti, na ktoré treba odborné znalosti v zmysle §206 C.s.p. a preto okresný súd (aj s poukazom na hospodárnosť konania) správne uvedený dôkaz nevykonali; správne v tomto smere tiež argumentoval žalobca, že žalovanému nič nebránilo, aby odborný/znalecký posudok ako dôkaz predložil, čo však neurobil;

6.10 aj keď odvolanie neobsahuje námietky vo vzťahu k záveru okresnému súdu o nedôvodnosti vznesenej námietky premlčania zo strany žalovaného, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že aj v tomto smere sú závery okresného súdu správne, odôvodnenie napadnutého rozsudku je aj v tejto časti precízne a podporené početnou judikatúrou;

6.11 správne rozhodol okresný súd aj o povinnosti zaplatiť náhradu trov konania, keď žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom o konkrétnej výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§262 ods.2 C.s.p.).

7. Sumarizujúc vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že odvolacie námietky žalovaného neboli dôvodné, skutkové zistenia súdu prvej inštancie ako aj jeho právne posúdenie veci ohľadne splnenia podmienok na vyhovie žalobe považuje odvolací súd za správne a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil (výrok I.).

8. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle §396 ods.1 C.s.p. v spojení s §255 ods.1 C.s.p. tak, že žalovaného (v odvolacom konaní v plnej miere neúspešného) zaviazal na zaplatenie náhrady trov odvolacieho konania žalobcovi (v odvolacom konaní v plnej miere úspešnému) v rozsahu 100%, pričom o samotnej výške trov odvolacieho konania rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením; lehotu na plnenie odvolací súd určil na tri dni od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (výrok II.).

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
  - b) kto ho robí,
  - c) ktorej veci sa týka,
  - d) čo sa ním sleduje a
  - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.